

สรุปและเสนอแนะ

1. สรุป

จากข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้ศึกษามา ผู้เขียนจึงมีความเห็นว่า ช่วงระยะเวลา ตั้งแต่ปี 2515 - 2518 นั้น สภาคณลูกจ้าง หรือสหภาพแรงงานในประเทศไทย ยังไม่เป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งและมีอิทธิพลเพียงพอในการทำหน้าที่พิทักษ์รักษาผลประโยชน์ให้กับเหล่าลูกจ้างกรรมกร เหมือนแบบอย่างในยุโรปหรือสหรัฐอเมริกา ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อความเข้มแข็งหรือความอ่อนแอ ในฐานะความเป็นกลุ่มผลประโยชน์ของกรรมกรนั้นเป็นไปตามข้อมูลที่ตั้งไว้ กล่าวคือ

1.1 ในด้านพัฒนาการที่ต่อเนื่องกันของขบวนการกรรมกรนั้น ประเทศไทย ได้ขาดหายไปเป็นเวลาถึง 15 ปี จากการที่จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ สั่งยกเลิกพระราชบัญญัติแรงงาน พ.ศ. 2499 ซึ่งกำหนดวิธีการรวมตัวกันของบรรดากลุ่มกรรมกรในรูปแบบของสหภาพแรงงาน และสหพันธ์แรงงาน ตั้งแต่ปี 2501 ตลอดจนสั่งห้ามการกระทำกิจกรรมทางการเมืองอื่น ๆ ทั้งหมด ประเทศไทยต้องอยู่ในระยะที่ขาดความเคลื่อนไหวทางการเมืองที่ถูกต้องตามกฎหมายเป็นเวลานาน โดยเฉพาะกลุ่มคนงานนั้น ช่วงเวลา 15 ปี ยาวนานพอที่จะสร้างแรงงานรุ่นใหม่ขึ้นมาแทนที่รุ่นเก่า ซึ่งต้องล้มหายตายจากไปเป็นจำนวนมาก และเป็นแรงงานในวัยฉกรรจ์ทั้งสิ้น คนงานเหล่านี้ไม่เคยได้เรียนรู้เกี่ยวกับเรื่องสิทธิและหน้าที่ของคนตามกฎหมายแรงงานเลย และไม่มีหน่วยงานตัวแทนของกรรมกร เช่นสหภาพแรงงานหรือสภาคณลูกจ้างที่จะให้ความรู้ทางค่านนี้ได้เลย ทำให้เกิดช่องว่างในลำดับขั้นแห่งการพัฒนาผลประโยชน์ของกรรมกรโดยตรงขึ้น กรรมกรไทยจึงต้องมาเริ่มใหม่ในเมื่อมีกฎหมายให้สิทธิในการจัดตั้งสภาคณลูกจ้างขึ้น แทนที่จะสามารถก้าวไปได้ไกลและมั่นคงพอสมควรแล้ว

การเริ่มต้นใหม่มีผลเสียในแง่ที่ต้องพยายามวางรากฐานด้านต่าง ๆ ใหม่ทั้งหมดเกี่ยวกับเรื่องของสมาคม จึงไม่อาจหาฐานรองรับการปฏิบัติการของสมาคมได้อย่างแน่นอนหาพอฐานรองรับก็ได้แก่จำนวนสมาชิกของสมาคม เงินทุนในการดำเนินการที่ได้จากสมาชิกชำระค่าบำรุง อิทธิพลต่อแนวนโยบายของรัฐทั้งทางการเมืองและเศรษฐกิจซึ่งควรจะมีต่อเนื่องกันมาไม่ขาดสายเพราะเป็นเรื่องจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิบัติหน้าที่กลุ่มผลประโยชน์ จากตัวอย่างของประเทศอังกฤษที่ขบวนการสหภาพแรงงานมีมานาน นับตั้งแต่ศตวรรษที่ 18 และ 19 เป็นต้นมา และวิวัฒนาการมาโดยไม่ขาดสาย เริ่มต้นตั้งแต่การต่อสู้เพื่อค่าจ้างแรงงาน และชั่วโมงทำงาน ไปจนถึงการต่อสู้เพื่อให้รัฐยอมรับฐานะของสหภาพแรงงานในทางกฎหมาย ประสบการณ์ที่สะสมกันมานาน ทำให้กรรมกรชาวอังกฤษมองแง่มุมในการต่อสู้เพื่อผลประโยชน์ของตนได้ทุกแง่ทุกมุม ว่าเรื่องใดควรจะออกไปในรูปใด จนในที่สุดก็สามารถตั้งพรรคกรรมกรขึ้นมาได้ในปี 1893 และมีบทบาทในทางการเมืองถึงขั้นเป็นรัฐบาลบริหารประเทศได้ โดยพรรคได้รับความสนับสนุนจากสหภาพ และสหพันธ์แรงงานต่าง ๆ ฉะนั้นเมื่อเทียบกันแล้ว กลุ่มลูกจ้างกรรมกรของไทยในปัจจุบันมีความล้าหลังกว่าของอังกฤษนับเป็นศตวรรษ เทียบได้กับอังกฤษยุคที่คนงานพึ่งวิธีต่อสู้เรียกร้องความเป็นธรรมจากนายจ้างซึ่งก็ได้ผลบ้าง ไม่ได้ผลบ้าง ขึ้นอยู่กับนโยบายของนายจ้างที่จะยอมให้กรรมกรได้แค่ไหนเพียงไรโดยกลุ่มลูกจ้างมีแนวโน้มไปในทางชอบใช้วิธีการรุนแรง บีบบังคับเอากับนายจ้าง ซึ่งไม่ใช่วิธีการที่ดีสำหรับเรื่องแรงงานสัมพันธ์ที่นายจ้างและลูกจ้างควรเจรจากันโดยสันติ บนพื้นฐานแห่งฐานะที่เสมอภาคเท่าเทียมกัน

1.2 ปัญหาความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของกรรมกร ในลักษณะของประเทศค่อนพัฒนาอย่างประเทศไทย ที่กลุ่มชนชั้นปกครอง และกลุ่มข้าราชการเป็นฝ่ายที่มีอำนาจ และอิทธิพลทางการเมืองอย่างสูง กลุ่มนายทุนก็มักสนิทชิดเชื้อกับกลุ่มผู้ปกครอง และข้าราชการมากเป็นพิเศษ ซึ่งหมายถึงการมีผลประโยชน์เกี่ยวของกันอยู่ การที่กลุ่มผลประโยชน์ใดจะต่อสู้กับกลุ่มผู้ปกครอง ข้าราชการ และนายทุนที่มีอิทธิพลทั้งทางด้านการเงิน และทางการเมืองได้ จะต้องมีความเข้มแข็งเหนียวแน่นเพียงพอ

ในการรวมกลุ่ม ตัวอย่างที่จะเห็นได้ชัดคือ การรวมกลุ่มของนิสิตนักศึกษาแห่งประเทศไทย ซึ่งสามารถผนึกกำลังกันได้ทั่วประเทศ ในสมัยที่จอมพลถนอม กิตติขจร จอมพลประภาส จารุเสถียร ยังมีอิทธิพลปกครองประเทศอยู่ความเห็นวามแนบแน่นของกลุ่มนิสิตนักศึกษาขึ้นอยู่กับอุดมการณ์ร่วมกัน ในการต่อต้านความไม่เป็นธรรมต่าง ๆ ตลอดจนความพยายามให้รัฐบาลคืนอำนาจการปกครองให้กับประชาชน กลุ่มนิสิตนักศึกษาสามารถเป็นกลุ่มอิทธิพลมวลชนที่มีขนาดมหึมา ได้รับการสนับสนุนจากประชาชน จนสามารถให้รัฐบาลปฏิบัติต่อหมคอำนาจลง ความเข้มแข็ง และเห็นวามแนบแน่นในการรวมกลุ่ม ทำให้ผู้ปกครองและข้าราชการที่คุมอำนาจทางการเมืองอยู่ตงยอมรู้ความตองการและยินยอมให้ปฏิบัติตามความประสงค์ในที่สุด ในกรณีของกุ่มกรรมกรไทยยังไม่อาจไปได้ไกลถึงขนาดที่จะผนึกกำลังกันทั่วประเทศ ความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันยังไม่เพียงพอ เพราะกรรมกรส่วนใหญ่ยังไม่สนใจการเมืองการรวมกลุ่มนอกจากทำมาหากินไปวันหนึ่ง ๆ อีกทั้งความสำนึกในชนชั้นก็ยังไม่มากนัก เพราะพื้นเพที่มาของกรรมกรส่วนใหญ่เป็นชาวนาชาวสวนคังที่กล่าวมาแล้ว การชุมนุมประท้วงเรียกร้องให้แก้ไขอัตราค่าจ้างขั้นต่ำ ตลอดจนเรื่องอื่น ๆ เมื่อวันที่ 8 - 14 มิถุนายน 2517 ยังเป็นสิ่งที่น่าสงสัยในลักษณะของการรวมพลัง เพราะกรรมกรมิได้กระทำไปด้วยกลุ่มคนเพียงกลุ่มเดียวหากแต่ได้พลังจากกลุ่มนิสิตนักศึกษาและกลุ่มแนวร่วมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นมามากมายหลัง 14 ตุลาคม 2516 มาช่วยในการเร่งเร้าและปลุกระดมมวลชน จนรัฐบาลเกรงว่าจะเกิดจลาจลทำให้ตองยินยอม ถลุมกรรมกรเองล้วน ๆ ยังไม่สามารถจะรวมกันได้เห็นวามแนบแน่นเหมือนกลุ่มนิสิตนักศึกษาในบรรดาผู้นำกลุ่มกรรมกรยังเกิดการแตกแยกกันเองในแนวความคิดและวิถีทางในการปฏิบัติแม้วามันปลายแล้วก็ตามเพื่อประโยชน์ส่วนรวมของกรรมกรผู้ใช้แรงงาน แต่ทว่าวงจังหวะที่เกิดความแตกแยกกันนี้อาจเป็นช่องทางให้นักการเมือง หรือผู้ที่ตองการทำลายพลังกรรมกรเข้าแทรกแซงได้ง่าย ในระยะเวลาหลังจาก 14 ตุลาคม 2516 เป็นต้นมา กลุ่มกรรมกรได้แตกแยกเป็นหลายกลุ่มและต่างพยายามดำเนินนโยบาย และวิธีปฏิบัติตามแนวทางของตนเองโดยพยายามหาสัมพันธมิตรสนับสนุน ผู้นำคนงานบางคนอาศัยสมาคมลูกจ้างเป็นหนทางสร้างชื่อเสียงให้ตนเองเพื่อหาประโยชน์อย่างอื่น

โดยพยายามสร้างคะแนนนิยมให้เกิดขึ้นในหมู่นักงานกรรมกรด้วยวิธีที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของระบบสหภาพแรงงาน เช่นพยายามใช้มาตรการรุนแรงกับนายจ้าง พยายามเอาใจกลุ่มลูกจ้างด้วยวิธีการต่าง ๆ โดยไม่คำนึงถึงความต้องการตามหลักศีลธรรม และหลักกฎหมาย เพื่อให้ได้ชัยชนะเหนือนายจ้างอันจะสร้างชื่อเสียงของตนเองให้สูงขึ้น ตลอดจนการเข้าไปสอดแทรกในปัญหาต่าง ๆ ที่เห็นว่าจะสร้างชื่อเสียงให้ตนเองได้แทบทุกเรื่อง เรื่องใดที่เห็นว่าไม่มีทางช่วยได้ก็พยายามปิดให้พ้นไปเสียโดยไม่เอาใจใส่ การกระทำดังกล่าวเท่ากับแยกสลายพลังของกรรมกรซึ่งจำนวนไม่มากนักให้ลดน้อยลงไปอีก อันนำมาซึ่งความอ่อนแอ และไม่อาจเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งพอ ในการต่อสู้เพื่อกรรมกรทั้งหมด ถ้าเหตุการณ์ทำนองนี้ยังคงมีอยู่ต่อไป กลุ่มกรรมกรจะไม่อาจเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งมีอิทธิพลต่อนายจ้าง และแนวนโยบายของรัฐบาลได้เลย

1.3 ความเข้าใจในสิทธิและหน้าที่ สำหรับกลุ่มลูกจ้างก็คือความเข้าใจในหลักการและวิธีการของระบบสหภาพแรงงาน ในหมู่มูลงจ้างคนงานไทยยังมีน้อยมาก และไม่มีการสอนวิชาแรงงานสัมพันธ์ในระดับที่ต่ำกว่าอุดมศึกษาเลย แม้การศึกษาในระดับอุดมศึกษาเองก็มีอยู่ไม่กี่สถาบันที่มีการสอนวิชาแรงงานสัมพันธ์ ความเข้าใจในเรื่องการแรงงานสัมพันธ์ จะนำมาซึ่งความรู้เกี่ยวกับหลักการ และวิธีการของระบบสหภาพแรงงาน ที่จะทำประโยชน์ให้กับลูกจ้างกรรมกรได้อย่างไรบ้างตามหลักการนั้น สหภาพแรงงานเป็นสมาคมของลูกจ้าง ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้ความคุ้มครองผลประโยชน์ในการทำงาน และเพื่อสวัสดิการของลูกจ้าง โดยใช้วิธีการเจรจาต่อรอง เพื่อปรับปรุงความเป็นอยู่และการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นของคนงาน เป็นหลักประกันสิทธิโดยธรรมชาติของมนุษย์และเพื่อให้คนงานได้แสดงออกซึ่งความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาสังคมและการเมืองโดยอิสระพอสมควร หลักการที่สำคัญประการหนึ่งคือ สหภาพแรงงานนั้นต้องดำรงอยู่ต่อเนื่องเป็นการถาวร มิใช่ตั้งขึ้นเพื่อแก้ปัญหาเรื่องใดเรื่องหนึ่งเป็นพิเศษ

เมื่อคนงานกรรมกรไม่เข้าใจหลักการของระบบสหภาพแรงงานก็ไม่เห็นความจำเป็นในการเข้าเป็นสมาชิกของสมาคมลูกจ้าง เพราะเห็นว่าต้องเสียเงินค่าบำรุงโดยใช่เหตุ และยังอาจถูกเพ่งเล็งจากนายจ้างว่าเป็นพวกหัวแข็งอีกด้วย คนงานจะเป็นสมาชิกก็ต่อเมื่อต้องการความช่วยเหลือ ดังที่ผู้นำสมาคมลูกจ้างแห่งหนึ่งเคยแสดงความคิดเห็นไว้ว่า ตามปกติก็ไม่สนใจจะเป็นสมาชิก ครั้นเมื่อตรอนหมคที่เพิ่งก็สมัครเป็นสมาชิกแล้วขอให้ช่วยเหลือในทันที¹ เรื่องนี้เป็นจุดอ่อนแสดงว่าลูกจ้างไทยมีทัศนคติที่ขอรับความช่วยเหลือจากผู้อื่น ที่คิดว่าช่วยตนได้มากกว่าที่จะพยายามสร้างการรวมกลุ่มขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม ฉะนั้นถ้าทัศนคติเป็นแบบนี้เมื่อขอความช่วยเหลือจากสมาคมลูกจ้าง แล้วสมาคมลูกจ้างช่วยไม่สำเร็จก็จะคิดสรุปเอาเลยว่สมาคมลูกจ้างไม่มีประโยชน์ช่วยอะไรคนงานไม่ได้ ซึ่งจะยิ่งทำให้หนทางหาสมาชิกเพิ่มเติมของสมาคมลดน้อยลงไปทุกที ผลที่เกิดขึ้นตามมามีได้ 3 ประการคือ

1.3.1 สมาคมลูกจ้างไม่อาจเป็นตัวแทนของกรรมกรส่วนใหญ่ เพราะขาดความสนใจจะสมัครเป็นสมาชิกดังกล่าวแล้ว มีผลกระทบตอสถานภาพของสมาคมคือเมื่อไม่อาจเป็นตัวแทนกรรมกรส่วนใหญ่ก็ไร้ความหมายในสายตาของนายจ้าง ทำให้ไม่อาจเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งได้

1.3.2 ลูกจ้างกรรมกรผู้เห็นว่าสมาคมไม่มีประโยชน์ก็จัดการแก้ปัญหาความคับแค้นใจของตนเอง โดยการรวมกลุ่มอิสระแล้วนัดหยุดงาน เพื่อบีบบังคับนายจ้างให้ยินยอมตามที่ต้องการ การกระทำดังกล่าว นอกจากเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมายแล้วยังทำลายภาพพจน์ของลูกจ้างกรรมกรในทางที่ดี ให้กลายเป็นพวกที่ชอบสร้างความวุ่นวายไม่เคารพกฎหมาย เป็นผู้ทำลายความเจริญทางอุตสาหกรรมของประเทศ ดังที่ประชาชนส่วนใหญ่พากันคิด ในช่วงระยะเวลาที่ลูกจ้างก่อการสไตรค์อย่างมากมาย ในปลายปี 2516 ถึงต้นปี 2517 และสภาพความเป็นกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งต้องต่อเนื่องถาวรของ

¹ "45 คีกริ" (นามแฝง) "รอยยิ้มของสมาคมลูกจ้าง" แรงงานไทย ปีที่ 1 เล่มที่ 4 - 5 (เมษายน - พฤษภาคม) 17.

กรรมกรก็ไม่อาจมีขึ้นได้

1.3.3 สมาคมลูกจ้างที่มีสมาชิกน้อย อาจต้องการความช่วยเหลือจาก
ทางอื่นเพื่อความอยู่รอดของสมาคมซึ่งจะทำให้พลังความเป็นกลุ่มผลประโยชน์เพื่อกรรมกร
ส่วนรวมต้องเสียไป แม้ว่าการได้รับความช่วยเหลือจากบุคคลอื่นเป็นสิ่งที่ผิดกฎหมาย แต่
ก็เป็นเรื่องที่พิสูจน์ได้ยากพอ ๆ กับการหาหลักฐานข้าราชการคอร์ปชั่น

การขาดความเข้าใจในหลักการระบบสหภาพแรงงาน ตลอดจนไม่เห็นความ
สำคัญของการรวมกลุ่มกันเป็นสมาคมลูกจ้าง เพื่อช่วยเหลือในการรักษาผลประโยชน์
ของลูกจ้างกรรมกร แต่ไปนิยมการรวมกลุ่มอิสระแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นครั้งคราวไป
ในเวลาที่ต้องการเรียกร้องความเป็นธรรมจากนายจ้าง ทำให้พลังแห่งการเป็นกลุ่ม
ผลประโยชน์ของกรรมกรลดลงและไม่อาจเป็นตัวแทนลูกจ้างกรรมกรได้เต็มที่

1.4 ความสนับสนุนจากมหาชน กลุ่มกรรมกรนั้นยังเป็นกลุ่มชนที่มีจำนวนน้อย
ในสังคมไทย ไม่อาจเทียบกับกรรมกรต่างประเทศที่อุตสาหกรรมเจริญรุ่งเรือง จนมี
กรรมกรเป็นจำนวนมาก ดังนั้นจึงต้องการความสนับสนุนจากประชาชนส่วนใหญ่ของ
ประเทศ เพื่อจะมีบทบาทเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้มแข็งขึ้นมาได้ ความสนับสนุนจาก
มหาชนเกี่ยวกับการแสดงบทบาทของกรรมกรนั้น ยังมองไม่เห็นชัด และไม่อาจกล่าว
ได้ว่าประชาชนส่วนใหญ่สนับสนุนหรือไม่สนับสนุน แต่ถ้าจะถือว่า การวางเฉยไม่เอาธุระ
ต่อการแสดงออกต่าง ๆ ของกรรมกรนั้นเป็นสิ่งแสดงว่าประชาชนไม่สนับสนุนแล้ว ก็
อาจถือได้ในแง่นี้ การแสดงบทบาทต่าง ๆ ทางการเมืองของกรรมกร นับตั้งแต่การ
ประท้วงเมื่อวันที่ 8 - 14 มิถุนายน 2517 ไปจนถึงการต่อต้านจักรวรรดินิยมกับกลุ่ม
แนวร่วมต่าง ๆ ที่มีมากมายทำให้ประชาชนรู้สึกเอือมระอาครั้งแรกที่ศูนย์กลางนิสิตนัก-
ศึกษามีบทบาทประท้วงจนสามารถเปลี่ยนแปลงรัฐบาลได้ในเดือนตุลาคม 2516 นั้น
ประชาชนให้การสนับสนุน จะเห็นยอดเงินบริจาคสมทบมีจำนวนหลายล้านบาท ซึ่งนับ
ว่ามาก แต่หลังจากที่กลุ่มนิสิตนักศึกษาเที่ยวออกโรงกระทำกิจกรรมสิ่งต่าง ๆ แทบทุก
เรื่อง จนหาเป้าหมายที่แท้จริงไม่ได้ประชาชนเริ่มรู้สึกว่ารักจะทนไม่ไหว จนมีเสียง

พูดกันว่า นักเรียน นิสิต นักศึกษา ควรกลับสู่ห้องเรียนเสียที ไม่ควรมายุ่งการเมือง เมื่อกลุ่มลูกจ้างได้รับการสนับสนุนและช่วยเหลือในการต่อต้านนายทุนจากบรรดากลุ่มนิสิต นักศึกษาและกลุ่มแนวร่วมต่าง ๆ การสไตรค์จึงระบาคหนักในระบะหลัง 14 ตุลาคม 2516 มาจนถึงต้นปี 2517 เป็นเหตุให้ประชาชนส่วนใหญ่ที่ยังยึดมั่นในทัศนคติแบบไทย คือความรักสงบและต้องการความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ไม่นิยมการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและมีผลวเอียงซ้ายของบรรดาผู้นำนิสิตนักศึกษา ตลอดจนผู้นำ กรรมกร เริ่มมีปฏิกิริยาคัดค้านและไม่แสดงออกทางสนับสนุนอย่างเคย การที่กลุ่ม ผู้ประท้วงต่าง ๆ อ้างว่าได้รับการสนับสนุนจากมวลชน และพวกตนกระทำไปตามมติ มหาชน จึงยังไม่อาจเชื่อได้ว่าเป็นความจริง นอกจากเป็นการอ้างประชาชนขึ้นมา เพื่อประโยชน์แห่งคำพูด และการกระทำของชน ส่วนทางค่านิยมบาทของลูกจ้าง กรรมกรนั้น การที่กลุ่มสมาคมลูกจ้างและกลุ่มกรรมกรต่าง ๆ หันเหบทบาทไปแสดง ออกทางการเมืองรวดเร็วเกินไป และวิธีการแสดงออกก็ไม่เป็นไปในทางที่สร้าง ภาพพจน์ที่ดีต่อสาธารณชนนัก ทำให้บทบาทความเป็นกลุ่มผลประโยชน์ของกรรมกร ไม่อาจมีอิทธิพลเท่าที่ควร และยังอาจสูญเสียความเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่ได้รับการ สนับสนุนจากมหาชน ถ้าปรากฏแน่ชัดว่ากระทำกิจกรรมทางการเมืองที่ออกนอกทาง ซึ่งมหาชนไม่อาจเห็นคล้อยตามได้ ตัวอย่าง เช่น การเรียกร้องให้กรรมกรทิ้งมวลใช้ วิธีการรุนแรงเด็ดขาดต่อสู้กับ "นายทุนผู้ซุกกริด" ชับไล่ "จักรวรรดินิยม" แล้วสร้าง สังคมใหม่ที่ประชาชนทั่วไปได้รับความสุข ความยุติธรรม เท่าเทียมกัน ตามคำขวัญ "ประชาชนยอมเป็นใหญ่ในแผ่นดิน" ซึ่งในทัศนคติคนไทยทั่วไปเห็นว่าเป็นการเรียก ร้องต่อสู้ที่เข้าลักษณะของฝ่ายคอมมิวนิสต์

แนวโน้มของความเป็นกลุ่มผลประโยชน์ของกรรมกรในอนาคต ถ้าจะกล่าว ถึงอนาคตของกลุ่มกรรมกรในประเทศไทย ผู้เขียนมีความเห็นว่า กรรมกรไทยมีหน ทางที่จะเป็นกลุ่มผลประโยชน์ซึ่งมีอิทธิพลสูงในทางการเมืองกลุ่มหนึ่ง ถ้ากลุ่มกรรมกร รู้จักวิธีการในการใช้พลังกลุ่มคนอย่างถูกต้อง ดังที่ทราบอยู่แล้วว่า กรรมกรได้แตก แยกเป็นกลุ่มใหญ่ ๆ 2 กลุ่ม ซึ่งขัดแย้งกันในนโยบายและวิธีการในการพิทักษ์รักษา ผลประโยชน์ของเหล่ากรรมกร

การที่เกิดขัดกันขึ้นนี้ก็นับว่ามีทั้งผลดีและผลเสีย ในแง่ของผลเสียคือทำให้
 กรรมกรไม่อาจรวมกันได้อย่างเหนียวแน่น เป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในการเผชิญปัญหา
 ใด ๆ ที่ต้องต่อสู้กันชนิตแตกหักกันลงไปข้างหนึ่ง ส่วนผลดีคือมีการรังดวงกันเองในหมู่
 กรรมกรไม่ให้ปฏิบัติการใดเลยเกิดออกนอกกรอบแห่งระเบียบกฎเกณฑ์มากเกินไป จน
 เกิดความไม่สงบขึ้นภายในประเทศ และเป็นภาระง่ายในการที่รัฐจะยื่นมือเข้าจัดการ
 แก้ไข โดยไม่ต้องเผชิญหน้ากับกลุ่มกรรมกรทั้งหมด เพราะจะมีฝ่ายหนึ่งที่เห็นพ้อง
 กับวิธีการของรัฐ

ผลของการที่มีการดวงคู่กันเอง จะทำให้กลุ่มกรรมกรดำเนินนโยบาย
 ของตนไปในทิศทางที่เป็นกลาง ๆ ไม่เอียงข้างใครมากเพื่อรักษาสัมพันธภาพระหว่าง
 กลุ่มเอาไว้ อันจะช่วยให้สามารถพัฒนาระบบสหภาพแรงงานในประเทศไทยให้ค่อย ๆ
 เข้มแข็งขึ้นตามลำดับ เท่าที่ผ่าน ๆ มากลุ่มกรรมกรมีวิธีการเจรจาต่อรองปัญหาใหญ่ ๆ
 กับรัฐบาลที่นับว่าใช้ได้ผล คือไม่สร้างความตึงเครียดเกินไปจนรัฐบาลหาทางออกไม่ได้
 เมื่อจะมีเหตุวิกฤตเกิดขึ้นก็สามารถตกลงกันได้ทุกครั้ง โดยฝ่ายกรรมกรยอมลดข้อเรียกร้อง
 ที่แข็งกร้าวแต่แรกลง เพื่อให้รัฐบาลมีทางออกบ้าง และรัฐบาลก็ยอมรับและ
 พิจารณาข้อเรียกร้องของกรรมกรเท่าที่ทำได้ ก็ทำให้หลีกเลี่ยงการเผชิญหน้ากัน
 ขึ้นแตกหักไปได้ ถ้ายิ่งใช้วิธีการดังกล่าวโดยรู้จักผ่อนสั้นผ่อนยาวต่อกันในทำนองกึ่ง
 กลาง ก็นับได้ว่ากรรมกรจะประสบความสำเร็จในการเป็นกลุ่มผลประโยชน์ที่เข้ม
 แข็งต่อไป ถ้าไม่ถูกทำลายล้างเสียก่อน จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองที่อาจ
 เกิดขึ้นเมื่อไรก็ได้

2. ข้อเสนอแนะ

จากการที่ได้ศึกษาบทบาทของกลุ่มลูกจ้างในยุคใหม่นี้ ผู้เขียนมีข้อเสนอแนะ เพื่อให้มีการปรับปรุงเกี่ยวกับการเป็นกลุ่มผลประโยชน์ของลูกจ้างกรรมกร ดังต่อไปนี้

2.1 รัฐบาลควรบรรจุหลักสูตรเกี่ยวกับเรื่องแรงงานไว้ในหลักสูตร ระดับมัธยมตอนปลาย ทั้งสายสามัญและสายอาชีพ เพื่อเป็นการปูพื้นฐานความเข้าใจในหลักการแรงงานสัมพันธ์ว่านายจ้างลูกจ้างควรมีความสัมพันธ์กันอย่างไร ลูกจ้างควรรวมกลุ่มกันดำเนินการในบทบาทอย่างไร เพื่อป้องกันการทำอันไม่เป็นธรรมจากนายจ้าง และคอยดูแลให้นายจ้างปฏิบัติตามกฎหมายแรงงาน ในขณะเดียวกันควบคุมความประพฤติและการปฏิบัติต่าง ๆ ของลูกจ้างไปด้วยให้เป็นไปตามหลักการแรงงานสัมพันธ์ หลักสูตรเรื่องแรงงานสัมพันธ์นี้ควรขยายไปให้ทั่วถึงตามสถาบันการศึกษาชั้นสูง เพราะนับวันปัญหาแรงงานจะต้องมีมากขึ้นตามลำดับจำนวนพลเมืองของประเทศที่เพิ่มขึ้น การที่ประชาชนได้รับความรู้ความเข้าใจเรื่องแรงงานจะช่วยให้การปฏิบัติเกี่ยวกับปัญหาแรงงานสะดวกขึ้น นักเรียน นัคศึกษา ในอนาคตก็จะต้องออกไปประกอบอาชีพการงานในฐานะต่าง ๆ กัน อาจเป็นนายจ้าง หรือเป็นลูกจ้างในกิจการใดก็ได้ ซึ่งความรู้ที่ได้รับจะช่วยให้เข้าใจและง่ายต่อการเจรจาต่อรองกัน ทุกวันนี้ทั้งนายจ้างและลูกจ้างต่างก็ไม่ค่อยรู้เรื่องการแรงงานสัมพันธ์แล้วยังมีทัศนคติไม่ยอมให้ออนเข้าหากัน เมื่อเกิดเรื่องพิพาทจึงมักบานปลาย ถ้าปล่อยให้เหตุการณ์ทำนองนี้คงดำเนินอยู่ต่อไป ความรู้สึกในเรื่องชนชั้นจะยิ่งทวีขึ้น และนั่นหมายถึงความสงบในประเทศจะต้องสูญเสียไป และอาจเป็นช่องทางให้คอมมิวนิสต์แทรกแซงกิจการภายในประเทศได้สะดวกยิ่งขึ้น

จากความรู้ที่ได้รับมาจะทำให้ลูกจ้างเข้าใจถึงหลักการ และประโยชน์ที่จะได้รับจากการรวมกลุ่มกันเข้าเป็นองค์การที่ถาวรไว้ต่อรองกับนายจ้าง แทนที่จะใช้วิธีการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าเป็นคราว ๆ ไปเหมือนอย่างทีนิยมทำกัน และเมื่อรวมกลุ่มกันมีจำนวนมากเพียงพอที่จะสามารถเป็นกลุ่มผลประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและการเมือง

ที่มีอิทธิพลสูงและปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ โดยที่นายจ้างยอมรับว่าเป็นเสียงส่วนใหญ่ของกรรมกร มิใช่เสียงส่วนน้อยที่ตั้งอากันอยู่ในปัจจุบัน

2.2 ควรมีการส่งเสริมการศึกษาอบรมแก่ผู้นำคนงานให้มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม เพื่อให้การบริหารงานของสมาคมเป็นไปอย่างได้ผลดีและถ่ายทอดความรู้ความเข้าใจถึงสิทธิและหน้าที่ภายในขอบเขตของกฎหมาย ไปยังคนงานที่เป็นสมาชิก ผู้นำคนงานเป็นจักรกลสำคัญเพราะสามารถชักจูงให้ลูกจ้างเห็นคล้อยตามได้ กรมแรงงานในฐานะหน่วยงานบริหารแรงงานของรัฐ จะต้องมีการมาตรการและนโยบายที่เหมาะสมในการให้การศึกษากับหน้าที่ซึ่งผู้นำกลุ่มควรปฏิบัติตามวิถีทางแห่งกฎหมาย และระบอบประชาธิปไตย ไม่ใช่พยายามใช้วิธีออกนอกกฎนอกทางสร้างความรุนแรงต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นโดยหวังผลต่อชัยชนะเหมือนนายจ้างแต่ฝ่ายเดียว ซึ่งเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้อง นอกจากนี้รัฐควรยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้นำคนงานบ้างว่ามีความประสงค์อย่างไร รัฐจะช่วยให้แค่ไหน อุปสรรคมีอย่างไร เป็นการสร้างความเข้าใจที่ดีต่อกัน ทุกวันนี้ปัญหาต่าง ๆ รอบคานที่เกิดขึ้น เนื่องจากความไม่เข้าใจกัน และยังไม่พยายามสร้างความเข้าใจให้เกิดขึ้น ผู้นำคนงานถ้าสามารถนำกลุ่มไปในทิศทางที่เป็นประโยชน์ โดยประชาชนส่วนใหญ่ให้การยอมรับสนับสนุนด้วย กลุ่มกรรมกรก็จะเข้มแข็ง แต่ประชาชนเห็นว่า เป็นกลุ่มก่อวุ่นแล้ว ถ้ามีการทำลาย หรือจำกัดสิทธิของพวกกรรมกร โดยรัฐบาลก็จะไม่มีใครเข้าข้าง นั่นคือจุดจบอีกครั้งหนึ่งของขบวนการกรรมกรไทย

2.3 กลุ่มกรรมกรจะต้องพยายามรวมพลังกันไว้ให้เห็นวแน่นอนและพยายามตั้งสถาบันตัวแทนในระดับชาติให้มีอิทธิพลต่อนายจ้างและรัฐให้ได้ ประโยชน์ของการมีตัวแทนระดับชาติ เช่น สหพันธ์แรงงานที่มีอิทธิพลจะช่วยให้การเจรจาต่อรอง และการดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายแรงงานทั้งฝ่ายนายจ้างและลูกจ้างเป็นไปได้โดยง่ายขึ้น เมื่อนายจ้างแลเห็นว่า เป็นประโยชน์ทั้งต่อนายจ้างและลูกจ้าง ก็จะยอมรับสถานภาพของสหพันธ์ หรือสหภาพแรงงานนั้น เป็นเหตุให้การปฏิบัติหน้าที่ของกลุ่มผลประโยชน์เป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น การที่กลุ่มลูกจ้างยังไม่มีเสียงที่ดังพอในทุกวันนี้ ก็เพราะยังไม่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีการแบ่งแยกกันภายในหมู่กรรมกร กล่าวหากัน

ว่ากลุ่มนั้นรับเงินจากต่างประเทศให้มาบ่อนทำลายพลังกรรมกร กลุ่มนี้รับเงินจากนายทุนให้คอยต่อต้านกรรมกรด้วยกัน กลุ่มโน้นเป็นพวกคอมมิวนิสต์ ซึ่งปรากฏการณ์ดังกล่าวมีลักษณะที่จะทำให้พลังของกรรมกรอ่อนลง และหมดความสำคัญไปในที่สุด

2.4 กลุ่มกรรมกรควรจะมีเป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่แน่นอนในการปฏิบัติการทางการเมือง และควรใช้วิธีการเมืองในส่วนที่จะให้ประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมแก่กรรมกรโดยตรง การเข้ายุ่งเกี่ยวกับการเมือง โดยตั้งเป้าหมายในเรื่องที่ห่างไกลจากเศรษฐกิจความเป็นอยู่ของกรรมกรเกินไป จะทำให้ขาดความสนับสนุนจากมหาชน และทำให้เห็นไปว่ากลุ่มลูกจ้างกรรมกรไม่ปฏิบัติกรภายในกรอบแห่งสิทธิหน้าที่ส่วนของตน เป็นพวกที่ไม่มีอุดมการณ์เพื่อกรรมกรอย่างแท้จริง เพียงแต่เป็นเครื่องมือทางการเมืองอย่างหนึ่งเหมือนที่เคยเป็นมาในอดีต ทำให้พลังของกลุ่มคอยความหมายลงไป ไม่อาจเป็นกลุ่มอิทธิพลที่รักษาประโยชน์ของกรรมกรได้

ข้อเสนอแนะต่าง ๆ นี้ ถ้าได้รับการปฏิบัติอย่างถูกต้องแล้ว เข้าใจว่าจะช่วยเสริมสร้างพลังของกลุ่มกรรมกรให้มีความหมายของการเป็นกลุ่มผลประโยชน์เพื่อกรรมกรอย่างแท้จริง โดยได้รับการยอมรับจากทุกฝ่ายอันจะช่วยกรรมกรลูกจ้างคนงานทั้งมวลมีความเป็นอยู่และฐานะทางสังคมที่ดีขึ้นกว่าเดิมไม่แพ้กรรมกรในต่างประเทศ.